

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

В.А. ПРЕДБОРСЬКИЙ,
д.е.н., професор, Національна академія внутрішніх справ

Тінізація влади як прояв процесів незавершеної модернізації

У статті розглядаються сутність, причини виникнення та існування протиріч у ланці «влада–суспільство», їх прояву у формі феномену «автономної тіньової держави».

Ключові слова: «автономна тіньова держава», форма міжсекторного розламу, закон утворення міжсекторного розламу в інституційній структурі.

В.А. ПРЕДБОРСКИЙ,
д.э.н., профессор, Национальная академия внутренних дел

Тенизация власти как проявление процессов незавершенной модернизации

В статье рассматриваются сущность, причины возникновения и существования противоречий в звене «власть–общество», их проявления в форме феномена «автономного теневого государства».

Ключевые слова: «автономное теневое государство», форма межсекторного разлома, закон образования межсекторного разлома в институционной структуре.

V. PREDBORSKIJ,
doctor of Economics, professor, National Academy of Internal Affairs

Shadow of power as a manifestation of the processes of incomplete modernization

The article examines the nature, causes and existence of contradictions in the link «power–society» in the form of manifestation of the phenomenon of «autonomous shadow state».

Keywords: «autonomous shadow state», the shape of the cross–fault, the law of education cross–cutting fault in the institutional structure.

Постановка проблеми. Дискурсивний аналіз причин системного гальмування нагальних суспільних реформ, хронічного нехтування суспільних вимог та потреб врешті–решт призводить до дедуктивного виокремлення причини суспіль–

них деформацій – наявності історичного явища міжсекторного розламу в інституційній сфері та її прояву – «автономної тіньової держави», яке, за сучасних умов, перетворилося на гальмівний деструктивний фактор суспільного розвитку.

Необхідність протидії тіншовим процесам знайшла відображення в ряді важливих законодавчих, нормативно-правових актів держави, таких як: Закон України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні на 2014–2017 роки» (2014), Закон України «Про запобігання корупції» (2014), укази Президента України «Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією» (2003) та «Про першочергові заходи щодо детінізації економіки та протидії корупції» (2005), постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки» (2015) та інших відомчих актах із зазначеної проблеми.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. До вітчизняних досліджень з теорії тінізації відносин належать праці В. Д. Базилевича, А. В. Базилюка, О. І. Барановського, В. М. Бородюка, Г. С. Буряка, З. С. Варналія, А. С. Гальчинського, Я. Я. Дьяченка, С. О. Коваленка, І. І. Мазур, В. О. Мандибури, О. В. Турчинова та ін. Значний внесок у розробку адміністративно-правових і кримінально-правових аспектів протидії корупції зробили вітчизняні вчені-юристи.

У той же час у зв'язку з недостатнім системним вивченням явищ тіншових суспільних процесів, причини їх виникнення, існування та розвитку потребують подальшого вивчення, зокрема, причини міжсекторного розламу в інституційній сфері, явища «автономної тіншової держави», їх особливості та небезпека за сучасних умов.

Метою статті є подальший дискурсивний розвиток вивчення причинного комплексу тіншових засобів гальмування суспільних реформ, їх особливостей в сучасних умовах, існування явища міжсекторного розламу в інституційній сфері, «автономної тіншової держави» як найсуттєвішої загрози національній безпеці.

Виклад основного матеріалу. Аналіз вітчизняних суспільних процесів у їх історичних метаморфозах, механізмів взаємодії суспільства та влади свідчить про наявність стійкого відтворення суттєвих тінізаційних протиріч у взаємодії інтересів влади і широких верств населення, поглиблення загрози подальшої експансії тінізаційних засобів прийняття владних рішень і дій та адекватного посилення тінізації відносин су-

спільного супротиву (як реакції на владну тінізаційну інвазію).

Тіншові суспільні процеси як провідна форма невизначеності – це системне явище управління асоціальної природи з різного роду інтенсивності соціальної небезпеки, яка є формою кризи державного регулювання економіки і виявляється у розвитку його дисфункціональності. Варто зазначити, що ланки тінізаційних процесів є не просто окремими зонами кризового регулювання, а утворюють саме асоціальну систему тіншової економіки з органічно пов'язаними внутрішніми механізмами. Тіншові суспільні процеси як дисфункціональна форма регулювання являє собою діалектичну єдність кризового регулювання як системи та його процесу. В той же час, тінізація суспільних відносин, як явище процесу регулювання, являє собою комплекс послідовного посилення дисфункційної руйнації державного регулювання через часткові дисфункційні стани інформаційно-аналітичної діяльності, підготовки прийняття рішень, організації планування, виконання рішень тощо [1, с. 111–115].

Форма дисфункційності, кризи державного управління, яка викликана гострим протистоянням з приводу управління суспільними процесами, виявляється у розвитку малої субкультури, яка протистоїть макроекономічним механізмам управління як ворожим і є так званою системою тінізації суспільних відносин.

Наголосимо, що головним видом шкоди, заподіяної інтересам держави з боку системи суспільної тінізації, є шкода, що є результатом втрати конгруентності функцій управління, соціальних інституцій, соціальним потребам, зниження рівня керованості економіки, збільшення обсягу ентропійних процесів зниження рівня економічних свобод [2, с. 2]. Це найбільш відчутний вид шкоди соціально-економічного організму, який може бути завданий соціальною тінізацією.

На управління, як найважливіший структурно-функціональний елемент побудови теорії тінізації суспільних відносин, що визначає розподіл економічного простору, зокрема на тіншовий та офіційний, звернули увагу ряд дослідників. Так, одне з класичних визначень тіншової економіки, яке подане, наприклад у працях О.В.Турчинова: «Тіншова економіка – це економічна діяльність, яка не враховується і не контролюється офіційними державними органами...» [3, с. 8]. Однак, на

наш погляд, у цих класичних визначеннях тіньової економіки лише у неявному вигляді присутній управлінський аспект, вони страждають на неповноту врахування цього чинника – він представлений у вигляді часткової дисфункції цього інституту, а сам цей аспект існує ще у неподільному, несамостійному вигляді, що обмежує дослідження його як «провідної ланки», субстанціональної основи явища тінізації. Перетворення ж відносин управління на провідний об'єкт дослідження дає змогу значно просунутися у методології досліджень тіньової економіки. Так, наприклад, якщо відбувається протистояння систем управління, то це автоматично означає порушення інформаційних процесів між ними, неповне відображення функціонування об'єкта контролюючими та статистичними системами державного управління. Тобто в умовах протистояння порушуються всі управлінські зв'язки, які працюють на тінізацію об'єкта, а не лише окремі з них. Втрата рівня керованості через це означає не що інше, як вихід ряду суспільних процесів за межі управлінського контролю, який здійснює держава, втрату інформації про їх стан, регуляторних функцій держави.

Найбільший деформуючий ефект експансія тінізаційних процесів справляє саме на інституціональну структуру суспільства та його культурний прошарок. У функціональному аспекті тіньова структура, умовно кажучи, адитивна стосовно до офіційних і в багатьох аспектах (ВВП, доходи, зайнятість, послуги, товари тощо) доповнює її до масштабів і функцій, необхідних для забезпечення системи потреб. Однак в інституційному аспекті дана адитивність повністю відсутня: базові інститути тінізації (тіньові владні рішення, торгівля людьми тощо) за своєю суттю мають протилежну спрямованість стосовно до діяльності офіційної складової суспільства та держави [4, с. 45–108].

Принциповим проявом процесу біфуркації соціально-економічної структури вітчизняного суспільства, який потенційно утримує у собі потужні протиріччя тінізації, перш за все у ланці «влада-суспільство», є циклічний процес її незавершеної модернізації [4, с. 136–167]. Він притаманний традиційним суспільствам так званої селянської цивілізації, до яких відноситься більшість існуючих країн і які утворюють в сучасних умовах «друге» або «мале» суспільство по відношенню до пануючої західної. Це стрижень процесу сучасного національного амбівалентного прискорення

прогресу та деградації, що відбуваються в Україні на основі пристосування її інституційної структури до інвазії вестернізації, квазінаближення, відкриття, адаптації та асиміляції до вимог сучасного західного технологічного, економічного, політичного, культурного та іншого способу життя, що має назву модернізації. Виклик Заходу і відповідь вітчизняної інституційної структури утворює в останній цілу систему визначних соціально-економічних ефектів, зокрема, системну тіньову біполярність «влада-суспільство» у її розвитку, виділення елітних паразитарних структур, як генератора тінізаційних процесів.

Наслідками модернізації залежних країн є утворення в них міжсекторного розламу, тобто наявності якісної соціально-економічної різниці в асинхронному розвитку окремих секторів інституційної структури, причиною системної тіньової автономізації – появи автономних, тіньових, олігархічно-владних елітних прошарків як активних продуцентів системної тінізації, на одному полюсі, та суцільної бідності – на іншому.

С. В. Онищук і М. В. Білоусенко, досліджуючи особливості механізмів модернізації залежних країн, прийшли до висновку, що на відміну від розвинених країн, на відміну від розвинених країн, де структурні розриви мають внутрішньо-секторний характер, а в економічній структурі присутні всі необхідні для синхронного розвитку елементи, у залежних країнах, до яких належать країни селянської, общинної цивілізації, відсутній ряд блоків економічної структури, необхідних для нормального збалансованого розвитку. Це зумовлено самим характером розвитку залежної економіки, способом модернізації цих країн, яка повинна виконати функцію «підтягування» до зміни циклічних етапів технологічного способу виробництва у розвинених країнах.

Для подолання високого компенсаційного бар'єра на основі модернізації здійснюється впровадження новітньої промислової техніки і технології зовні в економіку залежних країн, що розциклює циклічне до того виробництво (за власною траєкторією циклу). При цьому виникає технологічний розрив, сутність якого виявляється у тім, що переривається процес поступового розвитку автохтонної технологічної структури, а у саму цю структуру вмонтовуються створені поза нею технологічні блоки. Процес відтворення у залежних країнах втрачає характерну для розви-

нутих країн на всіх її етапах руху безперервність і стає віднині можливим лише в умовах залежності обміну частини їх продукту на засоби виробництва з розвинутих країн.

Якщо у розвинутих країнах за наявності цілісної індустріальної структури структурні розриви виникають тільки всередині економічних блоків, то у залежних країнах вони мають міжблоковий характер, що призводить до глибокої деформації всього відтворювального механізму. Відсутність в економічній структурі залежних країн ряду необхідних господарських блоків призводить до різкого зниження ефективності функціонування сусідніх блоків, неможливості здійснювати відтворення без широкого використання централізованого позабартісного перерозподілу на їх користь виробничих ресурсів суспільства, які вилучаються з інших секторів економічної структури.

Стан економічної структури, при якому відсутність будь-якого блоку економічної структури, необхідного для структурного розвитку, призводить до неможливості для сусідніх блоків функціонувати без перманентного централізованого позабартісного перерозподілу на їх користь суспільних ресурсів, що вилучаються із інших блоків, має назву структурного розламу. Останній є якісно новим явищем, яке має суттєві відмінності за наслідками для розвитку тінізаційних процесів від структурного внутрішньоблокового розриву.

Ключова роль держсектора в економіці залежних країн визначається відсутністю тут цілісної індустріальної структури, в межах якої тільки і можливе функціонування економічної системи на базі приватної власності та західної моделі ринкового розвитку. Відсутність ряду необхідних для синхронного розвитку господарських блоків і наявність потреби в їх нагальному формуванні перетворює процес мобілізації інвестиційних ресурсів державою (як внутрішніх, так і зовнішніх) і спрямування їх на розширене відтворення у вигляді утворення так званих елітних структур як вирішальний фактор економічного розвитку [5; 6, с. 336–337].

Однак потенційно позитивна функція щодо забезпечення державою модернізаційного оновлення країни через формування елітних (проривних) структур у залежних країнах набуває певного рівня інтенсивності паразитарного тінізаційного переродження – відбувається заміщення потенційної функції «відродження соціального-економічного організму» на паразитарну – закріплення

перерозподільчого механізму щодо обмежених (потенційно) інвестиційних ресурсів суспільства за дискреційно визначеними окремими групами паразитарної еліти, яка використовує ресурси переважно на цілі власного збагачення, виведення за кордон, підтримку кримінально-інтенсивного переродження суспільства.

Дослідження особливостей соціально-економічного розвитку залежних країн, специфічності проблем реформування вітчизняного економічного простору доводить, що проблема наявності міжсекторного розламу в процесі модернізації притаманна не лише господарським блокам, а й усій соціально-економічній інституційній структурі цих країн. Це економічний закон щодо особливостей модернізації залежних країн, що встановлює зв'язок між особливостями домінуючого тиску на інституційну структуру залежного суспільства в процесі її модернізації та асинхронного розвитку її окремих сегментів, утворення в ній різко асиметричних блоків, преференційного розвитку елітних сегментів. Даний процес, система тіньової автономізації влади торкається, у першу чергу, системи державної влади, утворення в ній особливих, елітних, закритих від суспільства та офіційної держави зон, що обумовлює відтворення глибоких протиріч між ними.

Модернізація в залежних країнах в найширшому аспекті зв'язана з явищем «гібридизації» суспільних відносин, коріння якого слід шукати в особливостях незавершеної модернізації вітчизняного залежного суспільства. Так, з перетворенням середньовічної Європи на сучасний Захід відбулося і роз'єднання людини на приватну людину і людину, яка є органічним елементом громадянського суспільства. І навпаки, залежність людини від системи солідарних, обцинних зв'язків, які зберігають монізм, не роз'єднаність людини, синкретизм великою мірою залишається закономірністю, що притаманна країнам селянської цивілізації. Це призводить до можливості існування вкрай небезпечного явища суспільних відносин – «гібридизації» (синкретизму) влади (форми інституційної компліментарності) [7, с. 73–79], зрощення її, з одного боку, з економікою (бізнесом), з другого – з криміналітетом [8, с. 123–125; 9, с. 91–92]. Це також пояснює корупційні, тінізаційні проблеми всіх владних структур, зокрема сучасної правоохоронної, суддівської системи тощо, їх реформування.

Слід підкреслити, що комплексне дослідження проблем гібридизації суспільних відносин, побудованих на незавершеній модернізації, є стрижневим для відтворення логіки тінізації цих відносин. Гібридизація, змішування для цієї соціально-економічної структури є не тільки не випадковою, стохастичною подією, але одним із головних іманентних чинників її розвитку, що визначає як цивілізаційні переваги суспільної організації, так і, водночас, зумовлюють існування асиметрично більшого по відношенню до пануючої розвинутої структури західного суспільства тягаря проблем, пов'язаних, зокрема, з тінізацією економічних відносин.

У зв'язку з необхідністю подолання вищезазначеного протиріччя слід звернутися до зауважень відомого англійського дослідника селянської цивілізації Т. Шаніна, який радив зосередити увагу на так званих маргінальних соціально-економічних формах, що, на його думку, притаманні селянському суспільству [10, с. 12–17]. Однак, на наш погляд, ці гібридні (змішані) форми не лише не є периферійними для вітчизняного суспільства, вони пронизують всю її соціально-економічну структуру. Вони є маргінальними лише до пануючого західного суспільства. Тільки враховуючи ці методичні умови, слід визнати, що експлоярні нечисті (позаполюсні для західного домінуючого суспільства) – це форми, які гносеологічно функціонують поза існуючі інваріанти домінуючої прозахідної економічної моделі, виявляють себе і як відповідні їй тіньові засади організації реальної соціальної влади [11, с. 45–48].

Сучасній формі гібридизації влади, бізнесу та криміналітету притаманна не лише їх міжсекторна інтеграція (при локалізації часто в одній особі), а й трансфер цілей, функцій діяльності із однієї складової гібридизації в іншу (наприклад, метою, функцією певних структур влади є в сучасних умовах не стільки забезпечення подальшого розвитку прогресу суспільства, скільки реалізація суто бізнесово-кримінальних цілей та функцій).

Виникнення глибокого міжсекторного розламу та гібридизації влади в умовах незавершеної модернізації обумовлюють існування іншого небезпечного тіньового явища – автономізації влади. Розвинута «автономна тіньова держава» в умовах незавершеної модернізації сучасного вітчизняного суспільства, як діалектичний результат попереднього її історичного розвитку, трансформації, визрівання – це закрита тіньова зона вла-

ди, бізнесу, плутократії, олігархії, базовий (у межах тінізаційного простору) системоутворюючий сектор народногосподарської структури, сектор інституційної асиметричності, викривленості, клановості, який визначає головні інтереси та протиріччя між владою та суспільством, тінізуючі фактори суспільного розвитку. Це синергетична форма утворення та розширення міжсекторного розламу, що покладена на підсилення потоку гібридизації (синкретизму) влади, бізнесу, плутократії. Особливості конкретної соціально-економічної форми автономного сектора залежать від відповідних модифікацій цього сектора за конкретно-історичних умов формування.

Змістом категорії «автономна тіньова держава», таким чином, є відносини господарювання для обмеженого кола осіб, забезпечених олігархічними, плутократичними, бізнесовими, політичними, корупційними (у тому числі наднаціонального рівня), родинними зв'язками з вищими щаблями адміністративної, судової влади, правоохоронних органів, політичних партій, ЗМІ, відсутністю економічної, політичної конкуренції у поєднанні з необмеженим доступом до експлуатації національних ресурсів країни, природних монополій. У цих умовах корупція набуває системного характеру, стає неодмінним атрибутом адміністративної системи, іманентним способом її регуляції. Висхідні етапи становлення «автономної держави» відносяться ще до часів Київської Русі, для організації суспільної системи якої характерні особливості порівняно із Західною Європою [12].

Форма прояву автономного сектора всередині офіційної держави органічно набуває ознак організованих форм девіаційної діяльності, у тому числі злочинної – альтернативних тіньових центрів влади, разом із тіньовим силовим забезпеченням. «Автономна держава» – це закрита сфера народного господарства, що монополізована олігархічними структурами, які мають на меті отримання надвисоких доходів за допомогою використання значною мірою спекулятивного фінансового капіталу. Існуюча як пануюча тіньова структура, «автономна держава» утворює, відповідно до своїх потреб, і тіньову політичну, соціально-економічну інфраструктуру, що зумовлює тіньовий режим функціонування рядових суб'єктів господарювання.

Сучасна фінансова, економічна криза активно виконує функцію щодо посилення перерозподілу власності та влади на користь суб'єктів пара-

зитарної «автономної держави». Головним видом монополії, яка є системоутворюючим атрибутом для функціонування паразитарного автономного, тіньового сектора, виступає монополія на експлуатацію адміністративного ресурсу органів державної влади на свою користь. Загалом, суспільна форма «автономної держави» є, у сучасних умовах, головною тіньовою внутрішньою загрозою національної безпеки, яка виявляється у гальмуванні суспільних реформ, архаїзації та деградації державних і суспільних інституцій, зокрема має суттєвий вплив на наявність довготривалої кризи державного управління.

Висновки

Аналіз вітчизняних суспільних процесів свідчить про наявність стійкого відтворення суттєвих тінізаційних протиріч у взаємодії інтересів влади і широких верств населення, поглиблення загрози подальшої експансії тінізаційних засобів прийняття владних рішень і дій та адекватного посилення тінізації відносин суспільного супротиву (як реакції на владну тінізаційну інвазію).

Принциповим проявом процесу біфуркації соціально-економічної структури вітчизняного суспільства, який потенційно утримує у собі потужні протиріччя тінізації, перш за все у ланці «влада-суспільство», є циклічний процес її незавершеної модернізації.

Наслідками модернізації залежних країн є утворення в них міжсекторного розламу, тобто наявності якісної соціально-економічної різниці в асинхронному розвитку окремих секторів інституційної структури, причиною системної тіньової автономізації – появи автономних, тіньових, олігархічно-владних елітних прошарків як активних продуцентів системної тінізації, на одному полюсі, та суцільної бідності – на іншому.

Дослідження особливостей соціально-економічного розвитку залежних країн, специфічності проблем реформування вітчизняного економічного простору доводить, що проблема наявності міжсекторного розламу в процесі модернізації притаманна не лише господарським блокам, а й усієї соціально-економічної інституційної структури цих країн. Це економічний закон щодо особливостей модернізації залежних країн, що встановлює зв'язок між особливостями домінуючого тиску на інституційну структуру залежного суспільства в процесі її модернізації та асинхрон-

ного розвитку її окремих сегментів, утворення в ній різко асиметричних блоків, преференційного розвитку елітних сегментів.

Виникнення глибокого міжсекторного розламу та гібридизації влади в умовах незавершеної модернізації обумовлюють існування іншого небезпечного тіньового явища – автономізації влади.

Список використаних джерел

1. Предборський В. А. До питання про сутність тіньової економіки / В. А. Предборський // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 12. – С. 111–115.
2. Сіліна Т. Хай краще світ прогнеться під нас / Т. Сіліна // Дзеркало тижня. – 2011 (12 лют.). – С. 2.
3. Турчинов О. В. Тіньова економіка: теоретичні основи дослідження / О. В. Турчинов. – К. : «АртЕк», 1995. – 300 с.
4. Теорія тіньової економіки в умовах трансформаційних процесів : монографія / В. А. Предборський. – К. : Задруга, 2014. – 400 с.
5. Предборський В. А. Государство в условиях модернизации: роль и имманентные угрозы безопасности / В. А. Предборский // Государственное регулирование экономики и повышение эффективности деятельности субъектов хозяйствования : труды междунар. науч.-практ. конф. (Минск, 21–22 апр. 2005 г.). – Минск : Академия управления при Президенте Республики Беларусь, 2005. – С. 42–44.
6. Предборський В. А. Неконтролируемая стратегия трансформации как причина низкой конкурентоспособности и тенизации стран с переходной экономикой / В. А. Предборский // Новое качество экономического роста : инноваций, инвестиции, конкурентоспособность : сб. матер. междунар. науч.-практ. конф. (Минск, 25–26 окт. 2007 г.). – Минск : Право и экономика. – 2007. – 768 с.
7. Предборський В. А. Явище інституційної компліментарності: протиріччя потенційних переваг та загроз / В. А. Предборський // Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. Науково-дослідного економічного ін-ту Мін-ва економіки України. – К., 2010. – Вип. 12. – С. 73–79.
8. Кара-Мурза С. Г. Советская цивилизация (книга первая) / С. Г. Кара-Мурза. – М. : Алгоритм, 2001. – 528 с.
9. Огородник В. Тіньова економіка як кримінально-економічний феномен / В. Огородник // Політична думка. – 1996. – № 3–4. – С. 91–92.
10. Шанин Т. Иное всегда дано... / Т. Шанин // Знание-сила. – 1990. – № 9. – С. 12–17.

11. Предборський В. А. Тіньова економіка як кризовий засіб санації, стабілізації процесів соціально-економічної структури / В. А. Предборський // Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. Науково-дослідного економічного ін-ту Мін-ва економіки України. – К., 2008. – Вип. 9. – С. 45–48.

12. Предборський В. А. «Автономна тіньова держава» як загроза національній безпеці / В. А. Предборський // Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. Науково-дослідного економічного ін-ту Мін-ва економіки України. – К., 2016. – Вип. 1. – С. 3–7.

УДК: 339.1 (477)

О.М. НИФАТОВА,

к.е.н., доцент кафедри підприємництва та бізнесу
Київського національного університету технологій та дизайну

Виявлення протиріч у розвитку інтеграційних утворень на ринку M&A за допомогою багатомірної класифікації даних

Статтю присвячено виявленню протиріч у розвитку інтеграційних утворень на ринку M&A за допомогою багатомірної класифікації даних. Проведено порівняльний аналіз світового, американського, європейського, азіатсько-тихоокеанського та українського ринку зливань та поглинань. Систематизовано та обґрунтовано існуючі шляхи поглинання та об'єднання підприємств в Україні. На основі кластерного аналізу класифіковано всі країни, які функціонують на ринку зливань та поглинань на п'ять груп за показниками: кількість угод, вартість угод, середня вартість однієї угоди.

Ключові слова: інтегровані структури, ринок M&A, кластерний аналіз, поглинання підприємств, об'єднання підприємств.

Е.М. НИФАТОВА,

к.э.н., доцент кафедры предпринимательства и бизнеса
Киевского национального университета технологий и дизайна

Выявление противоречий в развитии интегрированных образований на M&A рынке с помощью многомерной классификации данных

Статья посвящена выявлению противоречий в развитии интеграционных образований на рынке M&A с помощью многомерной классификации данных. Проведен сравнительный анализ мирового, американского, европейского, азиатско-тихоокеанского и украинского рынка слияний и поглощений. Систематизированы и обоснованы существующие пути поглощения и объединения предприятий в Украине. На основе кластерного анализа классифицированы все страны, которые функционируют на рынке слияний и поглощений на пять групп по показателям: количество сделок, стоимость сделок, средняя стоимость одной сделки.

Ключевые слова: интегрированные структуры, рынок M&A, кластерный анализ, поглощение предприятий, объединение предприятий.

O. NIFATOVA,

Associate professor of department of economy and business
Kyiv national university of technologies and design.

Revealing of the contradictions in the development of integration formations in the M&A market with the help of multidimensional data classification

The article is devoted to revelation of the contradictions in the development of integration formations in the M&A market with the help of multidimensional data classification. The comparative analysis of the world, US, Europe, Asia-Pacific and Ukrainian markets of mergers and acquisitions was performed. Existing absorption paths and associations of enterprises in Ukraine were systematized and justified. All countries that operate in the market of mergers and acquisitions were classified in five groups of